

MALINARed: **ROSALES**Porodica: **Rosaceae**

Potporodica: Rosoideae

Rod: **Rubus L.**Vrsta: *Rubus idaeus L. – malina***Morfološka obilježja**

Pofugrm s brojnim izdancima koji su 1–1,5 m, ponekad i do 3 m dugi, valjkasti, često obrasli trnjem sivo-smeđe boje. Korijen je dobro razvijen i katkada dosegne dužinu do 1 m. Listovi na dužim peteljkama izmjenično su raspoređeni, neparno perasti sa 3–7 lisaka. Liske su ovalne ili duguljaste, ponekad krpaste ili sročlike, na vrhu zašiljene, na naličju obrasle finim dlačicama. Bijele su, a na licu tamnozelenе. U pazušcu jednogodišnjih izbojaka rastu mladiće na kojima se razvijaju cvjetovi. Cvjetovi su na dužim ili kraćim stakama, bez zlijedza, skupljeni u grozdove. Pravilni su i dvospolni. Čaška se sastoji od 5 lancastastih zelenih pustenastih lapova, a vjenčić od 5 uskih, uspravnih bijelih latica. Prašnika ima mnogo, uspravni su i bijeli. Tučkovi s nadraslim plodnicama smješteni su na ispušćenom polukrugloj ili koničnoj cvjetnoj loži (*receptakulum*). Plod je mesnata, sočna koštunica slatkastog okusa. Koštunice su jedna s drugom neposredno povezane u zajedničku koštunicu (*polydrupu* sastavljenu od 20–66 koštunica), okrugloga ili izduženog oblika, narančaste ili crvene boje i nježno dlakava. Kad je zrela, odvaja se od osi.

Namjena

Malina se uzgaja radi aromatičnih i sočnih plodova koji se jedu svježi ili se prerađuju u sokove i dr. Vrsta i njezine brojne sorte razmnožavaju se vegetativno – korijenovim izdancima i reznicama, ili pak generativno – sjemenom, i to u selekcijske svrhe. Sadnice se sade u jesen ili proljeće, na razmak 2,5–3 m x 0,5 m.

KUPINARed: **ROSALES**Porodica: **Rosaceae**

Potporodica: Rosoideae

Rod: **Rubus L.**Vrsta: *Rubus plicatus W.N.
(=R. fruticosus L.) –
kupina***Morfološka obilježja**

Grmolika višegodišnja biljka s brojnim izdancima koji su manje ili više razgranjeni. Korijen je dobro razvijen i razgranjen. Stabljika, odnosno izdanci su uspravni, 2–6 m dugi, manji ili više svijeni ili puzeći, uglasti, tamnozeleni ili crvenkasti, sa žutim ili tamnim trnovima ili bez njih. Listovi su na dugim trnovitim ili netrovitim peteljkama izmjenično su raspoređeni, neparno perasti, sa 3–9 lisaka. Liske su često naborane, s obje strane dlakave, na naličju ponekad sivo pustenaste. Bazalne su liske sjedeće, jajolike ili eliptične. Vršne su okruglaste, malokad kratko šiljaste, na rubovima manje ili više nazubljene. Žile lisaka su trmovite ili netrovite. Cvjetovi su na tankim stakama, skupljeni u grozdove ili metlice, pojavljuju se na mladicama u pazušcu listova jednogodišnjih izdanaka. Stapke pri bazi s linearnim braktejama. Cvjetovi su pravilni, dvospolni, s dvostrukim ocvijećem. Čaška se sastoji od 5 šiljastih, strčecih zelenih lapova, ponekad s bijelim rubom, a vjenčić ima 5 bijelih ili ružičastih latica. Prašnika ima mnogo, a kraci su od vratova tučaka. Tučak je mnogo, a smješteni su na izduženoj cvatnoj osi. Plod je sjajna crna koštunica. Više medusobno sraslih koštunica na izduženoj cvatnoj osi. Kad je zrela, ne odvaja se od cvatne osi.

Namjena

Kupina i njezine brojne sorte i hibridi uzgajaju se kao voćna vrsta radi sočnih plodova koji su vrlo ukusni i jedu se dok su svježi ili se duboko zamrzavaju, i prerađuju u sokove itd. Za selekcijske svrhe razmnožava se sjemenom, a sorte – vegetativno ukorijenjivanjem vrhova mladića i reznicama. Sadnice se sade u proljeće i jesen, na razmak 2,5–3 x 0,5 m ili u trake 130–140 x 30–40 cm.